

Priloga 3: Sporočilo za javnost

Izjava za javnost

DELOVANJE SVETA INVALIDOV MO MARIBOR

Maribor, 4. 12. 2017

Kot predsednik Sveta invalidov Mestne občine Maribor sem počaščen, da lahko v imenu 24 invalidskih društev ter več kot 10.000 invalidov Maribora predstavim delo in uspehe Sveta invalidov MO Maribor.

Letošnji 3. december, mednarodni dan invalidov, je potekal pod geslom "Gradimo boljšo družbo za vse".

Leta 1992 so Združeni narodi z resolucijo razglasili 3. december za mednarodni dan invalidov, da bi v najširši družbi spodbudili boljše razumevanje problematike, povezane z invalidnostjo, temeljnimi pravicami invalidov in vključevanjem invalidov v družbo. Pomembno je namreč, da se celotna družba zaveda, da je invalidna oseba enakopraven in enakovreden član družbe, ki lahko prav tako bogati politično, družbeno, gospodarsko in kulturno življenje.

Mestna občina Maribor se je leta 2009 na pobudo invalidov in z namenom izboljšanja enakih možnosti invalidov v Mariboru, vključila v projekt Zveze delovnih invalidov Slovenije (ZDIS) »Občina po meri invalidov.« Kot posvetovalno telo župana je bil ustanovljen Svet invalidov MO Maribor, v katerega so vključeni predstavniki Mariborskih invalidskih društev kot stalni člani, in predstavniki strokovnih in drugih služb, ki sodelujejo z invalidi.

Svet invalidov je bil tudi v letu 2017 zelo aktiven. Še posebej aktivne so bile nekatere delovne skupine Sveta, predvsem skupina za zaposlovanje in socialno varnost, skupina za kulturo, skupina za šport in skupina za dostopnost. Dokaj zadanih nalog je bilo realiziranih ali so v postopku urejanja ali so člani skupin opozorili na določene težave.

Naj izpostavimo le nekaj uspešno realiziranih nalog iz Akcijskega načrta za invalide v letu 2017:

V Mariboru so bili v letu 2017 uvedeni brezplačni prevozi za invalide v javnem avtobusnem prometu in s krožno kabinsko žičnico na Pohorski vzpenjači. Izvedli smo športne igre invalidov, športno – rekreativno srečanje invalidov, kulturni večer invalidov, posvet o ZPIZ – postopki, pravice in slabosti sedanje ureditve, posvet Spremembe zakonodaje za društva. V okviru Evropskega tedna mobilnosti smo ob dnevu mobilnosti izvedli Ovirantlon s predstavitvijo ovir občinskim službam in projektantom. Skupina za kulturo je med invalidi opravila anketo o kulturnem udejstvovanju invalidov. Izsledke ankete smo ob dnevu invalidov posredovali kulturnim ustanovam s prošnjo, da se vključijo v projekt Evropske kartice ugodnosti za invalide in se registrirajo na spletni strani.

Izjava se nadzor nad neupravičenim parkiranjem na parkirnih mestih za invalide, nabavljajo se prilagojeni avtobusi. V okviru skupin smo dobro sodelovali z občinskimi službami in opozorili tudi na ovire, na katere so nas opozorili člani društev. Ovire se postopno odpravljajo. O naših aktivnostih so tekom celega leta poročali mediji, ki so pomemben člen informiranja in ozaveščanja javnosti.

SKLEPNE MISLI

V Svetu invalidov MO Maribor si bomo še naprej prizadevali za skupno izvajanje ukrepov, s katerimi bomo vodstvo občine in strokovne službe ter širšo javnost spodbujali k odpravljanju neenakosti, za bolj enakovredno vključevanje ter varovanje in spoštovanje pravic in osebne integritete invalidov.

Ob 3. decembru - mednarodnem dnevu invalidov čestitamo vsem invalidom, njihovim družinskim članom, prijateljem, invalidskim in humanitarnim organizacijam ter vsem, ki si prizadevajo za boljšo kakovost življenja invalidov v Mariboru.

Hkrati pa se zahvaljujemo vsem članom SIMOM za vso Vašo dosedanje dobro in nesebično delo ter podporo invalidom za njihovo enakopravnejše vključevanje v življenje v vse sfere družbenega življenja in vam želimo še naprej uspešno delo.

Milan Kotnik
predsednik Sveta invalidov Mestne občine Maribor

Priloga 1: Časnik Večer o kulturnem večeru invalidov

[HTTPS://WWW.VECER.COM/KULTURNI-VECER-INVALIDOV-V-MARIBORU-6344749](https://www.vecer.com/kulturni-vecer-invalidov-v-mariboru-6344749)

Kulturni večer invalidov v Mariboru

Tatjana Vrbnjak

SREDA, 8.11.2017, 9:17

MILAN KOTNIK Plesalci plesne skupine Sonček so s plesom na vozičkih očarali občinstvo.

Na že 8. kulturnem večeru invalidov so nastopajoči iz dvanajstih invalidskih društev pripravili lep večer

S klavirsko interpretacijo, venčkom petih znanih skladb, je **Janez Svečnik**, član Društva diabetikov Maribor, uvedel 8. Kulturni večer invalidov Maribor, zdaj že tradicionalno prireditve, na kateri svojo kulturno ustvarjalnost občinstvu predstavijo člani mariborskih invalidskih organizacij. "Zelo smo ponosni, da se vedno več kulturno-umetniških skupin iz različnih invalidskih društev in humanitarnih organizacij pridruži kulturnemu večeru in pokaže svoje kulturno-umetniško izražanje," je dejal **Milan Kotnik**, predsednik Sveta invalidov Maribor.

MILAN KOTNIK "Nogometna generacija" - člani kulturno-umetniške skupine Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor

Tokrat so nastopili člani iz dvanajstih invalidskih organizacij z 22 točkami. "Vsako leto se društva predstavijo z novimi vsebinami. Z lastnimi idejami in razmišljanji postavljamo in nastavljamo ogledalo tudi drugi polnočutni publiki, ki uživa v naših predstavah," je še pred začetkom prireditve, ki je potem potrdila njegove besede, dejal Kotnik.

Nastopili so

Na kulturnem večeru so se z avtorskimi pesmimi predstavili **Darko Purgan** iz Centra Naprej, Valter Čučkovič (pesem je interpretirala Darinka Lozinšek) iz Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Maribor in **Jakob Kaučič** iz Društva paraplegikov Podravja. Plesne točke so pripravili člani Medobčinskega društva Sožitje Maribor, Društva gluhih in naglušnih Podravja iz Maribora in enote Ptuj, VDC Polž Maribor in enota Slovenska Bistrica. S tankočutnim plesom z vozički so občinstvo očarali člani Sončka - mariborskega društva za cerebralno paralizo, na harmoniko je zaigral **Cene Dezider** iz Medobčinskega društva civilnih invalidov vojn Maribor, narodne pesmi pa so zapeli ženski komorni zbor Društva invalidov Maribor ter **Elica Pozvek** in **Ivanka Onič** iz društva Ilco Maribor. **Zlatko Prelog** iz VDC Polž Maribor pa je zapel pesem **Milana Pečovnika - Pidžija**.

Na to, kako trdo in mukotrpno delo je včasih potrebno, "da vidimo droben korak, ki pa ima velik, gromozanski pomen za dušo in duha", je spomnil **Bojan Marošević**, ki je kot vedno povezoval večer. Ta je letos - ker bo Maribor prihodnje leto "evropsko mesto športa" - potekal pod geslom Kultura in šport z roko v roki.

Pa nastopajoči, so imeli kaj treme? "Treme nimam, mene je največkrat strah, da ne bom videla brati. Sem jih opozorila, da naj me postavijo pod lesteneč in je bilo vse v redu," je dejala **Darinka Lozinšek**, ki je na kulturnem večeru prebrala pesem svojega partnerja **Valterja Čučkoviča**.

MILAN KOTNIK Zaplesali so tudi plesalci VDC Polž Maribor.

Je pa tremo pred nastopom imela **Mojca**, ki je s prostovoljko **Natalijo Sagadin** plesala na vozičku, medtem ko je **Tilen Zimšek** ni imel. "Rad plešem, izredno rad. Vedno hodim na vaje," je povedal. Osem parov šteje plesna skupina v Sončku, vadijo vsak petek že tretje leto; v torek so se predstavili štirje pari (na našem posnetku sta Tilen in soplesalka ušla iz objektiv fotoaparata).

Prireditve se je kot posebna gostja udeležila **Tatjana Majcen Ljubič**, izvrstna športnica, parapleginja, ki je leta 2011 z metom, dolgim 6,82 metra, postavila svetovni rekord v suvanju krogle. Pri 14 letih je padla s češnje. "Teško je premostiti krizo," je povedala občinstvu, a ji je uspelo. Danes ima družino, dva sinova. Zdaj je njen cilj, da se leta 2020 v Tokiu udeleži zanjo že četrtih paraolimpijskih iger. Druga posebna gosta - vrhunski plesalca, plesni par **Gordana Grandošek Whiddon** in **Trent Whiddon** - pa sta s svojim nastopom sklenila kulturni večer.

MILAN KOTNIK Člani kulturno-umetniške skupine Društva gluhih in naglušnih Podravja Maribor

Vse nastopajoče, ki so nastopali pred polno Kazinsko dvorano SNG Maribor, zbrane je pozdravil tudi župan **Andrej Fištravec**, je občinstvo nagradilo z močnim aplavzom. "Bilo je zelo lepo," je dejala **Ruža Šauperl** in tudi njena hčerka **Natalija**, ki je nastopala, je bila navdušena. "Vsako leto prideva z ženo, zelo mi je všeč in res se zelo potrudijo. Žena pomaga civilnim invalidom vojne. Ko gredo na izlete, jih tudi vodiva - menda že 20 let, ker so nekateri slepi," pa je dejal **Zdravko Kosi**. Zelo zadovoljna je bila tudi **Andrejka Pek**, ki se je prireditve udeležila prvič: "Že tri leta sem na taborih spremljevalka oseb s posebnimi potrebami, učim se znakovnega jezika in tam so mi povedali za ta kulturni večer. Zelo mi je bilo všeč."

MESTNA OBČINA MARIBOR
Svet invalidov

Številka: 01100-1/2017-4

Datum: 16.2.2017

POROČILO s posveta

»Smernice Sveta Evrope o zagotavljanju sodelovanja civilne družbe v političnem odločanju«

Na pobudo Boruta Ambrožiča, predsednika Zveze Slovenska unija pacientov (Zveza SUP) in predsednika Komisije za razvoj NVO v MO Maribor ter v organizaciji Sveta invalidov, ki deluje kot posvetovalno telo župana, je 14.2.2017 ob 12.00 na MOM potekal posvet na temo »Smernice Sveta Evrope o zagotavljanju sodelovanja civilne družbe v političnem odločanju«.

Evropski odbor za demokracijo in upravljanje (CDDG) in Mednarodna konferenca nevladnih organizacij (Conference of INGOs) sta pripravila novo verzijo smernic za vključevanje državljanov pri političnem odločanju, s katerimi želi Svet Evrope nadgraditi svoj Kodeks dobrih praks participacije civilne družbe v procesih odločanja iz oktobra 2009. Osnutek smernic je bil prvič v razpravi od julija do septembra 2016, tokratna, nova verzija pa temelji na pripombah in stališčih, ki so bila izražena na sestanku delovne skupine v novembru 2016. Žal pa je rok za podajo mnenj in stališč o teh smernicah zelo kratek.

Moderatorja posveta sta bila g. Borut Ambrožič, predsednik Komisije za razvoj NVO v MO Maribor, in zasl. prof., ddr. Matjaž Mulej, IRDO (Inštitut za razvoj družbene odgovornosti).

Posveta so se udeležili predstavniki mariborskih invalidskih društev, Komisije za razvoj nevladnih organizacij in Zavoda PIP, varuh bolnikovih pravic, predstavniki Mestne občine Maribor in novinarka Radia Maribor. Lista prisotnosti je priloga poročila in je na vpogled v arhivu Sveta invalidov MOM. Mnenja o smernicah so pisno podali zasl. prof. UM, ddr. Matjaž Mulej (IRDO), mag. Franci Pivec (Zveza kulturnih društev Maribor), Sašo Kodrič (KUD Študent Maribor), Lorena Meglič (Društvo Mena), Borut Ambrožič (Zveza Slovenska unija pacientov).

Program posveta:

1. Pozdravni nagovor g. Milana Kotnika, predsednika Sveta invalidov MOM
2. Uvodni nagovor g. Boruta Ambrožiča, predsednika Komisije za razvoj NVO v MO Maribor
3. Predstavitev mnenj in predlogov udeležencev posveta
4. Povzetek mnenj in predlogov udeležencev posveta
5. Vprašanja novinarjev

Predsednik Sveta invalidov MOM Milan Kotnik se je v pozdravnem nagovoru zahvalil vsem za udeležbo in sodelovanje ter na kratko pojasnil namen današnjega posveta. Nato je prisotne ozdravil še g. Ambrožič. Pojasnil je, da želi Evropska komisija s smernicami podati nek okvir, navodilo, kako bi se naj omogočalo civilni družbi soodločanje, tudi v političnem sistemu. V teoriji se vse zelo lepo sliši, praksa pa mnogokrat kaže drugače.

Nato je svoje mnenje podal še zasl. prof., ddr. Matjaž Mulej. Meni, da je gradivo načelno sprejemljivo, a preveč usmerjeno samo v postopke. Tako se izgubi izpred oči, da je bistvo demokracije

- v preganjanju enostranskosti pri odločanju,
- v zmanjševanju in ukinjanju možnosti, da odločujoči/pooblaščenca zlorablajo svoje pristojnosti za zagotavljanje posebnih koristi nekemu krogu ljudi,
- v krepitvi ali celo zagotovitvi celovitosti - čim večje in zato z upoštevanjem čim več različnih strok v interdisciplinarnem ustvarjalnem sodelovanju, ki se trudijo za sinergijo.

Zato je smiselno uporabljati metode za tako sodelovanje, ki so znane, a v gradivu povsem spregledane. V dolgoletnih izkušnjah dela v prostovoljstvu in družbeni odgovornosti opaža, da tudi teh pojmov v gradivu ni. Obstaja namreč medsebojna odgovornost in vplivanje na naravo.

G. Ambrožič je prebral še ostala pisno podana mnenja. Mag. Franci Pivec (Zveza kulturnih društev Maribor) je mnenja, da je NVO problematičen koncept, ker civilno družbo sili, da se identificira v odnosu do »vlade« (predstavnitva), toda največjega dela multitudine to sploh ne zanima, se ne povezuje zato, da bi opevala ali

Priloga 4: Poročilo s posveta »Smernice Sveta Evrope o zagotavljanju civilne družbe v političnem odločanju«

preklinjala Olimp v oblakih – glede na to bi se lahko imenovali tudi NMO (ne-marsovske-organizacije), ker se jih tudi Mars enako malo tiče kot vlada. Civilna družba se spoprijema z neštetimi življenjskimi vprašanji in le eno od njih je »vlada«. Po definiciji iz dokumenta, gre prvenstveno za »širšo civilno družbo«, ki jo zanima vsebina, ne pa tehnologija odločanja. Civilna družba ni nobeno dopolnilo »esteblišmenta«, ampak njegova alternativa in to spoznanje manjka v dokumentu!

Ga. Lorena Meglič (Društvo Mena) je podala predlog, da bi bili razpisi za sofinanciranje društev v lokalni skupnosti objavljeni s strani Mestne občine Maribor vsaj nekje do meseca marca za tekoče leto.

Sašo Kodrič (KUD Študent Maribor) je s stališča kulturnih društev, konkretno KUD-a Študent, opozoril na dvoje:

- kot večina (predvsem kulturnih) društev se vsakoletno borimo za boljše osnovne pogoje delovanja, pri katerih apeliramo predvsem na primerne društvene prostore.
- razpisi za sofinanciranje kulturnih projektov so objavljeni izjemno pozno (še le v mesecu maju), odločitve z odobritvami ali zavrnitvami in zneski sofinanciranja pa so znane še le pozno jeseni, ko so projekti v večji meri zaključeni. Na nakazila čakamo po običajni praksi skoraj do zadnjega dneva v tekočem koledarskem letu. Tak način je za delovanje društva izjemno otežujoč in bi društvo brez zadostnih lastnih sredstev, ki pokrivajo stroške do odobrenih nakazil, praktično ne moglo izvajati zastavljenih projektov, s tem pa ne bi sledilo svojemu poslanstvu.

Borut Ambrožič je povedal, da je bil v Sloveniji s strani Ministrstva za javno upravo dan v javno razpravo osnutek Zakona o nevladnih organizacijah (od 28. 11. 2016 do 12. januarja 2017). Pri oceni stanja tega osnutka je zapisano: »V Republiki Sloveniji obstaja več strateških dokumentov, zakonov in drugih predpisov, ki uporabljajo pojem »nevladna organizacija«, pri tem ga ne opredelijo ali kako drugače definirajo. V praksi to državnim organom povzroča težave, saj si morajo pojem tolmačiti sami. Zato predlagajo načela, ki bi morala biti upoštevana pri sodelovanju civilne družbe v političnem odločanju, ki jih določajo:

- Spoštovanje vseh udeležencev kot osnova za pošteno interakcijo in medsebojno zaupanje; (POGOJNO)
- Spoštovanje neodvisnosti NVO tudi kadar se njihova mnenja razlikujejo od mnenja oblasti; (POGOJNO)
- Odprtost, preglednost in odgovornost; (POGOJNO)
- Odzivnost, zagotavljanje ustreznega feedback-a; (POGOJNO)
- Nediskriminacija in vključenost, tako da je glas vsakega, vključno z manj privilegiranimi in najbolj ranljivimi slišan in upoštevan; (POGOJNO)
- Enakost med spoloma in enaka udeležba vseh skupin, vključno s tistimi s posebnimi interesi in potrebami, kot so mladi, starejši, invalidi, manjšine, ipd.; (DA)
- Dostopnost procesa udeležbe preko uporabe jasnih izrazov in primernih sredstev za udeležbo, na spletu ali zunaj njega, in na katerikoli napravi; (DA)

Sledila je razprava. Bojan Golčar, Zavod PIP in član Komisije za razvoj NVO je dejal, da je bila komisija ustanovljena zato, da bi imele NVO možnost za pogovor z županom. Žal komisija ni zaživela, kot bi si želeli, a skuša na dnevni red vključiti pogovor za reševanje raznih situacij. Tudi v Sloveniji imamo vzorne dokumente, ki predpisujejo vključevanje javnosti v odločanje politik, v teoriji to zelo dobro dela, v praksi pač ne. Ponudil je primer vključevanja javnosti ob sprejemanju proračuna – že 50 občin v Sloveniji je civilno družbo vključilo v sprejemanje proračuna z uvedbo javnega posveta. Župan MOM dr. Andrej Fištravec meni, da bi to bil strel v koleno in da bi bil proračun zato sprejet še le jeseni. To seveda ne drži, CNVOS ima zabeležene rešitve občin in na primer MO Ptuj ima že en mesec sprejet proračun, čeprav je bil v javni razpravi.

G. Golčar je tudi soavtor priročnika, kako ustrezno korektno in pravočasno pripraviti razpise (Npr. v Ljubljani je bil razpis za leto 2017 objavljen že v novembru 2016).

Mag. Franc Prosnik, varuh bolnikovih pravic, je načel temo družbene odgovornosti. Imamo zelo razvejano civilno družbo, v praksi pa se konstantno dogaja, da »psi lajajo, karavana pa gre naprej«. Npr. UKC Maribor je zakonsko podprta neodgovorna oseba. Če se bolnik pritoži na UKC, mora najprej sam poiskati tistega, ki je naredil napako. To bi lahko primerjali s tem, če bi se stranka pritožila pri avtomekaniku in bi ji on rekel, »imate prav, zdaj pa poiščite delavca, ki je za to napako kriv, da bo odgovarjal«. Nato se samo udriha po zdravniku, učinka pa ni nobenega. V manjših konfliktih se zadeve hitro rešijo, v velikih pa ne. Dogajajo se zelo odmevni dogodki, ne prinese pa nobenega napredka. Zato se ne smemo pustiti zavesti, da nam bodo postavljali neke postopke. Na drugi strani manjka lastna družbena odgovornost. Sistematično so velike institucije nastavljene tako, da ne nosijo odgovornosti.

Sklepne misli so podali zasl. prof. Matjaž Mulej, ki je predlagal, da smernice dopolnimo s točkama:

- Smisel NVO je večanje odgovornosti vladnih organizacij do družbe
- NVO so vključene v demokracijo zoper birokratičnost vladne organizacije

Želeli bi tudi, da se številka Dialogov »Maribor jutri« uvrsti na dnevni red seje Mestnega sveta MOM, da ga vsi svetniki preberejo.

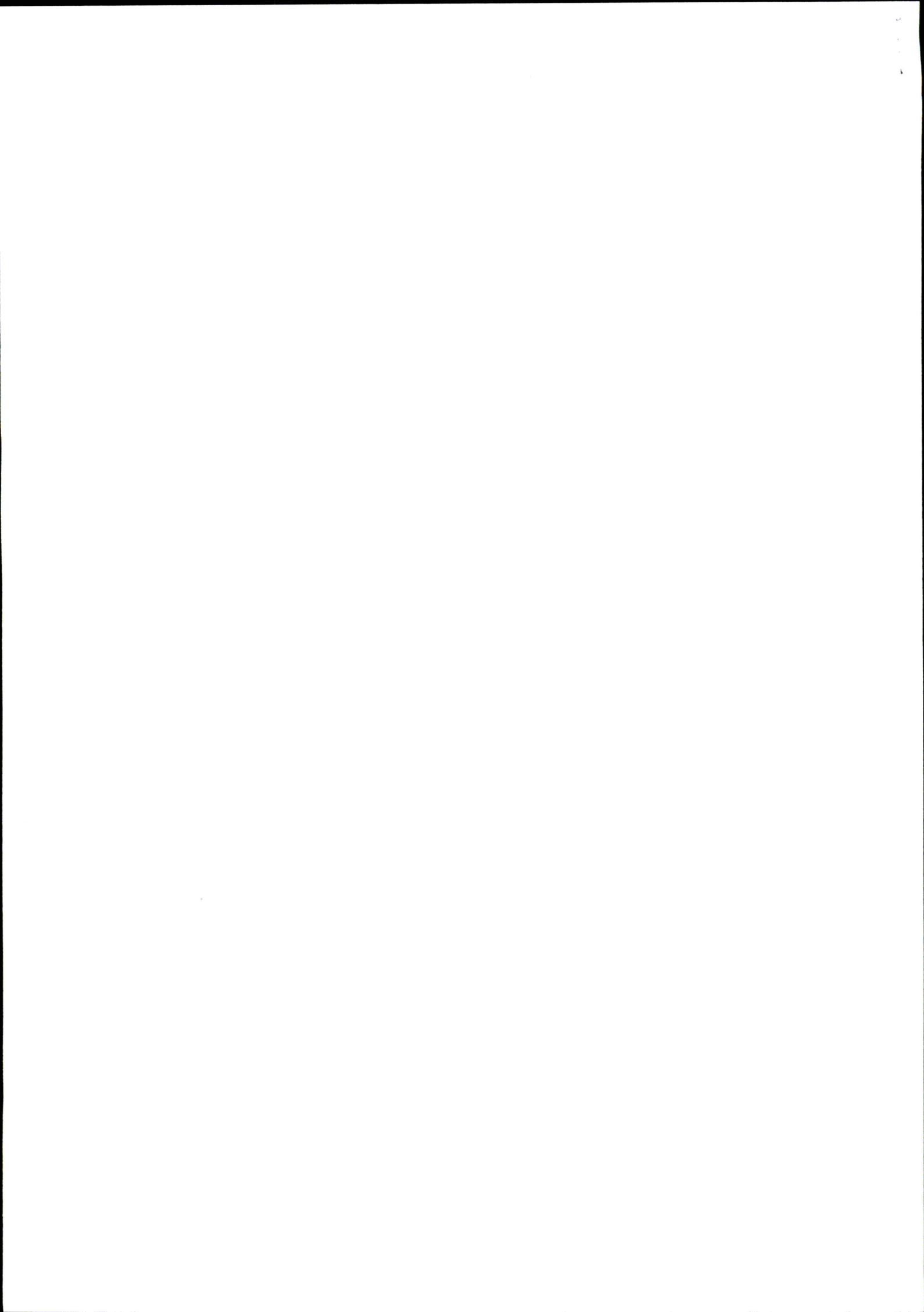
G. Ambrožič je poudaril, da NVO moti predvsem neodzivnost. NVO ugotavljajo, da to ni dobro delo vodilnih, npr. MOM (razpisi, sprejemanje proračuna).

G. Bojan Golčar, tudi član skupine za pripravo Zakona o NVO, je dejal, da ta zakon ni dober. Ni konkretnih rešitev in ukrepov, ki bi NVO pomagala in podpirala. Predvsem ni urejeno financiranje, čemur nasprotuje ministrstvo za finance. Prav tako bi morale imeti NVO možnost, da dajo predlog za ustavno presojo na svojem področju.

O posvetu je bil objavljen [prispevek](#) na Radiu Maribor.

Svet invalidov MOM
Milan Kotnik, predsednik

Komisija za razvoj NVO v MOM
Borut Ambrožič, predsednik

Datum: 1.2.2017	Ime medija: www.zurnal24.si	Vrsta medija: spletni časopis	Oddaja/rubrika: Slovenija	Žanr: spletni članek	Avtor: I.H.
Naslov	Led prekril znak, vseeno dobila globo				
Vsebina	<p>Ljubljancanka je parkirala na mestu za invalide, saj ni videla znaka, ki ga je prekrival sneg in led. Dobila je obvestilo za napačno parkiranje. Lahko bi se pritožila, a ker je globo že plačala, to več ni mogoče, saj je postopek že zaključen.</p> <p>Ljubljancanka je po nesreči parkirala na mestu za invalide na Peričevi ulici v bližini ZD Bežigrad. "Ker je bilo parkirišče prekrito z ledom, nisem vedela, da je parkirno mesto namenjeno invalidom," je povedala. "Znak za invalide namreč stoji ob sosednjem mestu za parkiranje, ne pa ob tem, kjer sem parkirala sama." Dobila je obvestilo za napačno parkiranje in globo plačala</p> <p>"Uporabnica vozila ima pravico do vložitve pravnega sredstva, se trenutno v nepravnomočno zaključeni zadevi ni mogoče opredeljevati," odgovarjajo pri Mestnem redarstvu Mestne občine Ljubljana. "V primeru vložitve pravnega sredstva se dejstvo, da talne označbe niso vidne in da vertikalna signalizacija jasno ne določa dveh parkirnih mest na lokaciji, upošteva pri oceni, ali je bilo dejansko stanje ugotovljeno s potrebno gotovostjo."</p> <p>V evidenci imajo zaznan le en prekršek</p> <p>V evidenci prekrškovnega organa je bil po podatkih Mestnega redarstva na Peričevi ulici letos zaznan samo en prekršek zaradi parkiranja na parkirnih mestih, rezerviranih za imetnike invalidskih parkirnih kart. "Iz fotografije izhaja, da je za vozilom piktogram v rumeni barvi, ki označuje parkirno mesto, rezervirano za invalide, viden," pravijo pri Mestnem redarstvu. "Res pa je, da črte v rumeni barvi zaradi snega niso vidne."</p> <p>Vse tovrstne okoliščine v postopku s pravnim sredstvom preverijo. "Če obstaja dvom v pravilnost ugotovljenega dejanskega stanja, se na podlagi preverjenih okoliščin in s tem novih dejstev postopek ustavi," pravijo pri MOL, a dodajajo, da se na obvestilu za prekrške nahaja opozorilo, da se posameznik s plačilom globe odpove pravici do vložitve pravnega sredstva, saj se postopek s plačilom globe pravnomočno zaključuje. "Poseg v tako zaključen postopek ni dopusten."</p>				

	<p>Tablo bodo morali zamenjati</p> <p>Mestni redar sicer sam na kraju na podlagi lastne zaznave oceni, ali določeno vozilo izpolnjuje znak katerega od prekrškov, ki jih določajo zakoni oziroma občinski odloki. <i>"Če ne, postopka o prekršku ni mogoče pričeti,"</i> pravijo pri Mestnem redarstvu. <i>"V okviru ugovornega postopka se nato opravi natančna presoja vseh okoliščin prekrška. Razumeti je potrebno, da terensko delo poteka v različnih vremenskih in časovnih okoliščinah, zato so napake mogoče, vendar se jih nato odpravlja v postopku s pravnim sredstvom."</i></p> <p>Na oddelku za gospodarske dejavnosti in promet MU MOL dodajajo, da bo po novem Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah potrebno dopolnilno tablo zamenjati, tako da bo označevala tudi število parkirnih mest. <i>"Zamenjava se načeloma lahko izvede v desetih letih po sprejetju novega pravilnika, vendar bomo to storili v naslednjih dneh,"</i> razlagajo pri MOL. <i>"Prav tako opozarjamo, da zimske službe na parkirnih mestih ne moremo izvajati, če jih zasedajo avtomobili."</i></p>				
<p>Datum: 2.2.2017</p>	<p>Ime medija: Večer</p>	<p>Vrsta medija: časopis</p>	<p>Oddaja/rubrika: Maribor</p>	<p>Žanr: poročilo</p>	<p>Avtor: Tatjana Vrbnjak</p>
<p>Naslov</p> <p>Vsebina</p>	<p>V Domu Danice Vogrinc Maribor je včeraj začel delovati Alzheimer center Danica, kjer bodo ob sredah popoldne nudili informacije, svetovanje in osnovno psihodiagnostiko, potekajo tudi skupine za pomoč svojcem bolnikov in drugo</p> <p>Zaradi staranja prebivalstva v razvitem svetu postaja demenca (najpogostejša oblika je Alzheimerjeva in predstavlja več kot dve tretjini vseh oblik demence) vse bolj razširjena. A javnost o demenci kljub temu še vedno malo ve, ljudje jo običajno tudi pozno prepoznajo. Pozabljamo seveda vsi, vendar to še ne pomeni, da smo zboleli za demenco. Pozabljanje postane problem tedaj, ko človek ni več sposoben samostojnega vključevanja v vsakodnevne aktivnosti in ne more več živeti samostojno. Mnogi se sprašujejo, ali so spremembe, ki jih opažajo pri svojem svojcu, znak demence, pa tudi to, kam se obrniti po pomoč in informacije in kako sploh ravnati vnaprej. Odslej bo osnovne informacije nudil Alzheimer center Danica, ki je začel delovati v Domu Danice Vogrinc.</p>				
<p>Kaj je in kaj ni demenca</p>					

"Ljudem z demenco in njihovim svojem bomo ponujali ključne informacije, svetovanje in osnovno diagnostiko in tudi druge oblike pomoči za vsakodnevno skrb pri obvladovanju pojava demence," razlaga strokovna vodja Doma Danice Vogrinc **Vesna Šiplič Horvat**. "Vsako sredo med 16. in 18. uro bo v prostorih naše enote Tabor v Veselovi ulici 3 v Mariboru delovala svetovalna pisarna. Naša delovna terapevtka **Aleksandra Gjura** in psiholog **Drago Perger**, ki sta opravila vrsto izobraževanj in imata veliko znanja o tem, bosta opravljala osnovno postdiagnostiko, v nekaterih primerih bo mogoč tudi stik s psihiatrinjo **Jožico Gamse**, ki obiskuje naše stanovalce, nudila bo informacije o potrebnih postopkih za obolelega svojca," razlaga Šiplič Horvatova.

Z vsem tem želijo ozaveščati in pripomoči, da bi ljudje čim hitreje šli k zdravniku. Trije dementni od štirih namreč naj ne bi imeli postavljene diagnoze demence. "Ljudje imajo premalo informacij, zato ne morejo že v začetni fazi prepoznati simptomov, da bi jim lahko hitro postavili diagnozo in predpisali ustrezna zdravila. Ve se, da ta pomagajo v začetku boleznih in omilijo oziroma zavrejo njeno napredovanje."

Ozaveščanje na različne načine

V Domu Danice Vogrinc že od 2011 izvajajo razne aktivnosti, s katerimi ozaveščajo ljudi in v javnosti širijo vedenje o demenci. Imajo izobraževanja, skupino za pomoč svojcem obolelih za demenco, gostijo tako imenovane Alzheimer cafeje, kjer si bolniki in svojci v sproščnem vzdušju izmenjujejo izkušnje in pridobijo nove informacije, prisotni so tudi strokovnjaki. Vse to in še več bodo zdaj izvajali v sklopu novega Alzheimer centra Danica.

"Skupina za pomoč svojcem bolnikov obolelih za demenco se srečuje vsak prvi delovni četrtek ob 17.30 v sejni sobi našega doma na Pobrežju. V sklopu izobraževanj, delavnic in prireditev, ki jih pripravljamo, bomo najprej izvedli izobraževalni program za družinske oskrbovalce, ki doma skrbijo za svoje demენტne svojece - dobili bodo vse potrebne informacije o načinu negovanja, pristopanju do demენტnih bolnikov in drugem. Alzheimer cafeji bodo še naprej v naši kavarnici na Pobrežju. Nanje vabimo svojece, bolnike in vso zainteresirano javnost, prvi gost pa bo dr. **Zvezdan Pirtošek** iz nevrološke klinike UKC Ljubljana. Pripravljati nameravamo tudi treninge za spomin, izvajali bi jih študenti psihologije," napoveduje Vesna Šiplič Horvat. Informacije o izobraževanjih, delavnicah in prireditvah bodo sproti objavljene na spletni strani www.danica-vogrinc.si, v stik s svetovalnim centrom pa je mogoče preko elektronske pošte alzheimer.center@danica-vogrinc.si ali po telefonu 02 47 01 200.

Dnevni center, socialni servis ...

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	<p>Imajo pa še druge načrte. Omogočili bi radi občasno kratkotrajnejše varstvo dementskih v dnevnem centru Doma Danice Vogrinc (denimo dve ali tri ure dnevno, da bi svoji lahko opravili svoje obveznosti), začeti pa nameravajo tudi s socialnim servisom, v okviru katerega bodo zagotavljali varstvo dementskih na domu (tudi ponoči, če bo zanimanje). Vse storitve Alzheimer centra Danica razen storitve dnevnega centra in socialnega servisa so brezplačne.</p> <p>"S povezovanjem z vsemi, ki delujejo na tem področju, in s širjenjem izobraževalnih vsebin v lokalni skupnosti bi radi prispevali k temu, da bi bili dementski ljudje deležni čim bolj kakovostne oskrbe, da bi lahko dostojanstveno živeli v domačem okolju, da ne bi bili stigmatizirani, da bi bančni, poštni uslužbenci in drugi znali prepoznati človeka z demenco, svojem in dementsnim bolnikom pa želimo ponuditi vse informacije in storitve na enem mestu," sklene Vesna Šiplič Horvat. Kar vsake štiri sekunde naj bi za demenco zbolel en človek na svetu. Tudi v Sloveniji, kjer je po oceni dementskih od 32 tisoč do 35 tisoč ljudi, se v prihodnosti pričakuje velik porast števila teh bolnikov.</p> <p>PRVI ZNAKI DEMENCE</p> <p>Prvi znaki demence so izguba spomina, težave z orientacijo, težave pri govoru, težave z mišljenjem in načrtovanjem, težave pri prepoznavanju, sprememba osebnosti in vedenja, težave pri opravljanju vsakodnevnih aktivnosti, izguba volje in motivacije, zapiranje vase in izogibanje družbi.</p>			
Datum: 2.2.2017	Ime medija: Večer	Vrsta medija: časopis	Oddaja/rubrika: Maribor	Žanr: poročilo Avtor: Maja Šturm
Naslov	Donacija mariborskih študentov študentom			
Vsebina	<p>Mariborska študentska organizacija z donacijami pomaga študentom invalidom</p> <p>Študentska organizacija Univerze v Mariboru (ŠOUM) je danes v sodelovanju z Društvom študentov invalidov Slovenije petim študentom invalidom Univerze v Mariboru predala v uporabo pripomočke, ki jim bodo pomagali pri nadaljnjem študiju oziroma gibanju doma ter na fakulteti. Skupna vrednost pripomočkov znaša dobrih 2200 evrov. Študentje so prejeli inhalator, tablični računalnik, monitor za računalnik, telovadno žogo, ravnotežno blazino, vadbene trakove in blazino in elektro stimulator.</p> <p>Darija Močnik, vodja projekta, je ob tem povedala, da ŠOUM študentom invalidom posveča veliko pozornost in skozi celotno leto nudi pomoč tistim, ki so zaradi takšnih ali drugačnih posebnosti prikrajšani za normalno opravljanje študija: "Z društvom ohranjamo dober stik in tako skušamo</p>			

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	<p>pomagati študentom invalidom s sofinanciranjem pripomočkov, prevoza in podobnih stvari." Med študenti, ki so prejeli pripomočke, je tudi Lucija Tetičkovič, ki študira sociologijo in interdisciplinarno družboslovje. "To mi veliko pomeni, saj si lahko s pomočjo pripomočkov roko sama rehabilitiram. Sama si pripomočkov ne bi mogla privoščiti, saj so izjemno dragi," je zadovoljno dejala. Nataša Mauko Zimšek, predstavnica Društva študentov invalidov Slovenije, je dodala, da so vrata društva ob uradnih urah, odprta tudi prihodnji petek v času informativnih dni, kjer lahko zainteresirani dobijo informacije tako o društvu kot njihovem delovanju.</p> <p>ŠOUM je sicer tudi za letošnje leto odprla razpis Pomoč študentom invalidom, na katerega se lahko študenti invalidi prijavijo skozi celotno leto oziroma do porabe sredstev. Študenti lahko zaprosijo bodisi za pripomočke, učno pomoč, potne stroške, stroške bivanja ali ostalih stroškov, ki nastanejo ob študiju. Razpis je objavljen na spletni strani Društva študentov invalidov Slovenije (www.dsis-drustvo.si) ter na www.soum.si, študenti pa svojo prijavo pošljejo na natasa@dsis-drustvo.si ali na darija.mocnik@soum.si. (mšt)</p>				
Datum: 6.2.2017	Ime medija: www.zurnal24.si	Vrsta medija: spletni časopis	Oddaja/rubrika: Slovenija	Žanr: poročilo	Avtor: Janez Zalaznik
Naslov	Bizarna socialna politika: Kdor ima veliko, mu država da več				
Vsebina	<p>Starši otrok, ki potrebujejo posebno nego in varstvo, imajo več ugodnosti, pri večini od njih pa je tako, da imajo več od njih tisti, ki imajo že tako več denarja. Pripada jim namreč dohodninska olajšava in oprostitvev plačila letne dajatve pri registraciji vozila.</p> <p>Tisti, v slabšem položaju, potrebujejo več, ne manj</p> <p><i>"Ni problem v tem, ali naj bodo olajšav oziroma pravic iz proračuna deležni starši omenjenih otrok, ki imajo avto in dohodke. Problem je, ali so enakih oziroma vsaj primerljivih olajšav deležni tudi tisti starši, ki imajo slabši avto in nižje dohodke ali pa so celo brez enega in drugega. Kajti slednji so olajšav oziroma pravic potrebni še v večji meri kot pa primerljiva skupina, ki ima malce višji materialni status,"</i> je pričrčan profesor s Fakultete za socialno delo Srečo Dragoš, ki meni, da dohodninska olajšava in oprostitvev letne dajatve nista najboljša instrumenta za pomoč.</p> <p>Za dodatek slabih devet milijonov evrov</p>				

V letu 2016 je bilo 6279 upravičencev do dodatka za nego otroka, ki potrebuje posebno nego, največ (3268) zaradi bolezní s seznama hudih bolezní.

Starši gibalno oviranih, slepih in slabovidnih, gluhih in naglušnih otrok ter kronično bolnih otrok lahko na centru za socialno delo dobijo odločbo, da njihov otrok potrebuje posebno nego in varstvo. S to odločbo jim pripada sto evrov mesečnega dodatka (za najhujše primere dvesto) in nekatere druge ugodnosti, ki pa so odvisne od siceršnjega gmotnega položaja družine. Tisti, ki imajo višjo plačo, dobijo več.

Revnemu malo ali nič, bogatemu še 150 evrov na mesec

Dohodninska olajšava za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, znaša 8.830 evrov na leto ali 736 evrov na mesec, medtem ko je olajšava za otroka nekaj čez 2400 evrov.

Kdor ima 800 evrov bruto plače, bo zaradi te višje olajšave dobil 23 evrov višjo plačo, namesto 600 bo dobil 623 evrov plače. Kdor ima povprečno plačo (1700 evrov bruto), bo dobil 105 evrov višjo plačo (1274 namesto 1169 evrov). Pri tri tisoč evrih bruto plače je plača starša zaradi olajšave višja za 155 evrov, namesto 1898 bi dobil 2053 evrov plače. Vse primerjave so glede na plačo, ki bi jo starš prejel, če bi imel otroka, ki ne potrebuje posebne nege in varstva.

Revnemu 23 evrov na mesec, bogatemu 155

Če povzamemo, nekdo z nizko plačo bo na leto iz naslova dohodninske plače prejel 276 evrov ugodnosti, nekdo s povprečno plačo skoraj tisoč evrov več (1260 evrov), nekdo s 1800 evri plače pa bo na leto »prihranil«
skoraj dva tisoč evrov. Kdor nima službe ali samostojni podjetnik, ki uveljavlja normirane stroške, pa te olajšave sploh ne more koristiti.

Dohodninska olajšava je "diskriminacija, eni dobijo več, drugi manj in to ravno obratnosorazmerno s potrebami, ki so seveda večje pri materialno šibkejših", je prepričan Dragoš.

Eno ministrstvo, da je super, drugo, da je diskriminacija

Podobno je pri oprostitvi letne dajatve za vozila. Gre za približno sto evrov ugodnosti na leto, ki pa je tisti, ki nimajo avtomobila, seveda ne morejo koristiti.

"Ocenjujemo, da so vsi ukrepi, ki družinam olajšajo skrb za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, dobrodošli," pravijo na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, kjer menijo, da je poleg dohodninske olajšave smiselna tudi oprostitve letne dajatve, "saj je skrb za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo, večinoma povezana s potrebo po več opravljenih vožnjah, na primer na terapije in preglede".

Nasprotno pa na ministrstvu za infrastrukturo menijo, da obstoječa ureditev oprostitve neenakomerno obravnava skupine invalidov, saj tiste, ki ne uporabljajo vozil, postavlja v neenakopraven položaj. Invalidskim organizacijam so predlagali rešitve, ki bodo izenačile invalide ne glede na materialni položaj.

Boljša rešitev bi bil enak finančni dodatek za mobilnost

"Ministrstvo predlaga, da bi se področje oprostitve plačila letne dajatve za prevoz invalidov v celoti črtalo iz zakona in bi se področje uredilo na način, da bi invalidi dobili pomoč v obliki univerzalnega dodatka na zmanjšano mobilnost, ki bi ga nato lahko unovčili pri nabavi ali plačilu obveznosti za uporabo vozila, pri nakupu vozovnic za javni cestni ali železniški prevoz potnikov ali v kakšni drugi primerni obliki, lahko tudi kot enak finančni dodatek za mobilnost," so pojasnili.

Premočni avtomobili niso oproščeni

Oprostitvev plačila letne dajatve se lahko uveljavi za osebna vozila z motorjem prostornine bencinskega motorja do vključno 1800 ccm in dizelskega motorja do vključno 1900 ccm, osebna vozila z avtomatskim menjalnikom z delovno prostornino bencinskega motorja do vključno 2000 ccm in dizelskega motorja do vključno 2200 ccm ter za osebna vozila, prirejena za prevoz invalidke oziroma invalida na invalidskem vozičku.

"Namen ki pri oprostitvi dajatve za uporabo vozila v cestnem prometu nima zveze z nego in varstvom otroka, pač pa z odločitvijo o kakovosti vozila pri nakupu," meni Dragoš. "Če so oproščeni omenjene cestninske dajatve, potem se lažje odločijo za nakup dražjega vozila, z večjo prostornino motorja (dajatev je premosorazmerna z njo) in obratno, če ne bi imeli olajšave, bi jih cestna uporaba dražjega avta stala več kot pa uporaba cenejšega – vse to pa seveda nima nobene zveze s takšnimi ali drugačnimi potrebami otrok," še meni Dragoš.

	<p>Rešitev bi bila povsem preprosta</p> <p>In kako bi bilo po njegovo smiselno spremeniti sistem? "Zelo preprosto: finančno ovrednotimo stroške za kritje otrokovih potreb, potem pa staršem priznamo pravico do finančnega kritja (celote ali dela) teh stroškov. Staršem to pravico transferiramo v obliki gotovinskega nakazila ali pa odbitka pri stroških, ki je lahko enak za vse starše, če pa ni, pa mora biti progresiven za revnejše (bogatejšim se prizna manjši delež povračila stroškov kot revnejšim) – ne pa obratno," je prepričan Dragoš.</p>				
<p>Datum: 8.2.2017</p>	<p>Ime medija: www.maribor24.si</p>	<p>Vrsta medija: spletni časopis</p>	<p>Oddaja/rubrika: lokalno</p>	<p>Žanr: poročilo</p>	<p>Avtor: Tea Tošič Golob</p>
<p>Naslov</p> <p>Vsebina</p>	<p>Na mariborski obvoznici raste novi McDonalds</p> <p>Že tretji mesec teče izgradnja novega Petrolovega bencinskega servisa in počivališča na mariborski obvoznici Maribor-vzhod. Dela naj bi bila predvidoma zaključena v drugi polovici februarja, a vse je odvisno od temperaturnih razmer.</p> <p>Bogatejši tudi za večji McDonalds</p> <p>Stavba bencinskega servisa v velikosti 692 kvadratnih metrov bo, kot nam je povedal Aleksander Salkič iz Petrol d.d. Ljubljana, obsegala prodajalno s Petrolovo ponudbo dodatnih trgovskih izdelkov, vključno s prehrambnimi artikli ter ponudbo zdrave prehrane mini Fresh, to pa bo dopolnjevala večja restavracija McDonalds, ki bo neposredno povezana s prodajalno.</p> <p>Restavracija bo imela zunanjo pokrito teraso ter otroško igrišče. »V stavbi bodo še pomožni prostori bencinskega servisa in restavracije (pisarna, garderoba, sanitarije za osebe, skladišča ...) ter javne sanitarije (moški, ženske, invalidi, otroške sanitarije s previjalnico za dojenčke in umivalnica s prho),« dodaja Salkič.</p> <p>18 točilnih mest</p> <p>Nadstrešnica pred bencinskim servisom, v posebni arhitekturni obliki paralelograma, v velikosti 1.835 kvadratnih metrov, bo pokrivala mesta s sedmimi točilnimi otoki in 18 točilnimi mesti, ločeno za osebna in tovorna vozila; osebna vozila se oskrbujejo na širih otokih z vsemi vrstami goriva (dizel, 100 in 95-</p>				

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	<p>oktanski bencin, Avtoplin), tovorna vozila se oskrbujejo z gorivom na treh otokih (dizel in dodatek AdBlue).</p> <p>Hitre polnilnice za električna vozila Tesla</p> <p>V polju elektromobilnosti bo na servisu poskrbljeno s hitro polnilnico Petrol za polnjenje različnih vozil na električni pogon ter umestitev šestih ultra hitrih polnilnic, za polnjenje električnih vozil Tesla. To pa ne bo vse, ob prostoru, namenjenem elektromobilnosti, bo postavljeno tudi večje solarno drevo ter solarne klopi, ki bodo s pomočjo vgrajenih fotovoltaičnih panelov omogočale obiskovalcem oskrbnega centra počitek ter hkrati polnjenje različnih mobilnih naprav.</p>				
Datum: 10.2.2017	Ime medija: Večer	Vrsta medija: časopis	Oddaja/rubrika: Maribor	Žanr: poročilo	Avtor: maja Šturm
Naslov Vsebinska	Stranišče na Avtobusni postaji v Mariboru zaprto, podhod še zanemarjen				
	<p>Po uvedbi odpiralnega časa je vandalizma, upadla sta tudi število narkomanov in obseg prostitucije, pojasnjujejo v Marpromu</p> 				
	<p>Stranišče na mariborski glavni avtobusni postaji je zaprto po 22.30, ker naj bi se bili tam zbirali narkomani, dogajala prostitucija ...Dostop do podhoda ni bil prijazen do starejših in invalidov.</p> <p>Kako je mogoče, da je stranišče na glavni mariborski avtobusni postaji kmalu po 22. uri že zaprto, se ni mogla načuditi gospa iz Prekmurja in se obrnila tudi na naše uredništvo. Meni namreč, da bi moralo biti</p>				

dostopno 24 ur na dan, ne nazadnje je v poznih večernih urah z avtobusne postaje kar nekaj odhodov avtobusov v tujino. V javnem podjetju Marprom, ki je pred leti prevzelo vodenje avtobusne postaje, pojasnjujejo, da so se v preteklosti v sanitarijah zbirali narkomani, brezdomci ... "Z uvedbo odpiralnega časa za javne sanitarije je prisotnost narkomanov in tudi prostitucije na avtobusni postaji drastično upadla, precej manj je primerov uničenja in kraj sanitarnega materiala ter opreme," dodajajo v Marpromu. Sanitarije so tako odprte med 5. uro in 22.30, ko so tam prisotne tudi čistilke. Po tej uri so odprti le še redki lokali, pojasnjujejo. Tisti, ki delujejo dlje, pa imajo lastne toaletne prostore.

Kaj s podhodom?

Ena od "rak ran" avtobusne postaje je tudi zapuščen podhod pod Mlinsko ulico. A ta je v domeni občinske službe za zaščito, reševanje in obrambno načrtovanje. V Mestni občini Maribor (MOM) odgovarjajo, da to pravzaprav ni podhod, temveč zaklonišče, ki je bilo pred leti predelano v poslovni center. Tam je bilo nekaj gostinskih lokalov in trgovin, ki pa so že zdavnaj zaprli svoja vrata. Ker pa podhod ni omogočal prečkanja invalidom na vozičkih, neprijazen je bil tudi za starejše obiskovalce, saj tekoče stopnice nikoli niso polno delovale. Tako pojasnjujejo, da je v neposredni bližini urejen semaforiziran prehod, ki je prilagojen tudi za prehod invalidskih vozičkov, celotno potezo pa so spremenili v območje omejene hitrosti 30 kilometrov na uro, s čimer je bilo poskrbljeno tudi za varno prečkanje ceste. Dostop do podhoda so želeli onemogočiti, a so vandali ograjajo po letu in pol na vseh treh dostopih v podhod odtujili v lanskih poletnih mesecih. Zdaj napovedujejo, da bodo ograjajo spet namestili. "Na zboru etažnih lastnikov je problematika vedno znova izpostavljena, želja MOM kot lastnika tega dela, pa, da se najprej uredi hidroizolacija v delu podhoda, saj meteorna voda iz Mlinske ulice zamaka dele zaklonišča, brez česar pa ni realnih možnosti, da bi podhod ponovno obudili," še pravijo v občini.

Podoba AP v prihodnosti

Kako pa je sicer z vlaganji v avtobusno postajo? V Marpromu odgovarjajo, da so pri tem vezani na proračun občine oziroma urada za komunalo, promet in prostor. Bi pa želeli letos vzpostaviti novo peronsko in informativno razsvetljavo. Razmišljajo tudi o obnovi železne konstrukcije strehe in o popravkih na fasadi. Nujna naj bi bila tudi sanacija vseh premičnih vrat, ki vodijo na perone. Ob tem izpostavljajo še, da so od leta 2013, ko so prevzeli vodenje postaje, postorili že veliko za obnovo in modernizacijo. Popravili streho, fasado, prepleskali notranjost, popravili več kot polovico avtomatskih

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	vrat, uvedli videonadzor in fizično varovanje.			
Datum: 12.2.2017	Ime medija: Delo	Vrsta medija: časopis	Oddaja/rubrika: Nedelo	Žanr: dialogizirano poročilo
Naslov	Nova možnost za bolnike z demenco			
Vsebina	<p>Pri nas je po nekaterih podatkih vsaj 30.000 bolnikov z alzheimerjevo boleznijo, odkrivanje in diagnosticiranje te najpogostejše oblike demence pa je še vedno pozno. Da bi na tem področju uvedli nove pristope, se bosta Nevrološka klinika in združenje za pomoč pri demenci Spominčica vključila v evropski projekt MOPEAD. Vodja 33-mesečnega projekta v Sloveniji je dr. Milica Gregorič Kramberger, vodja Centra za kognitivne motnje na Nevrološki kliniki v Ljubljani, kjer bodo bolnikom ponudili tudi pomoč Kakšen je namen projekta in kako bo potekal v Sloveniji?</p> <p>Evropski projekt MOPEAD (Models of Patient Engagement for Alzheimer's Disease) poteka v petih evropskih državah (Nizozemska, Nemčija, Švedska, Španija in Slovenija). Njegov namen je ocenjevanje uspešnosti različnih modelov obravnave posameznikov, ki vodijo k zgodnjemu prepoznavanju znakov alzheimerjeve bolezni (AB).</p> <p>Projekt financirajo Innovative Medicines Initiative 2 (IMI 2) v okviru raziskovalnega in inovacijskega programa EU – Obzorje 2020 in evropske federacije farmacevtske industrije in združenja, njegov cilj pa je zagotavljanje novih korakov k spremenjeni strategiji prepoznavanja bolnikov in premiku k diagnozi v zgodnji fazi. Ugotovitve bodo omogočile vzpostavljanje novih modelov dostopa za paciente, ki bodo uporabni v širši skupnosti.</p> <p>Kljub desetletjem raziskav še vedno nimamo zdravila za AB. Prav zato je ključnega pomena opredeliti pristope, ki bodo pomagali prepoznati ljudi z AB dovolj zgodaj in tako zagotoviti nova spoznanja, ki bodo lahko ključna pri odkrivanju novih terapevtskih možnosti in vključevanju v klinične raziskave.</p> <p>Na kakšen način in koliko ljudi bo vključenih v projekt?</p> <p>Izbrali smo štiri različne pristope prepoznavanja zgodnjih znakov AB pri posameznikih. Pri prvem bomo uporabili spletna orodja, ki bodo posameznika v lokalnem jeziku vodila do varne povezave, na</p>			

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	<p>kateri bo opravil spletno oceno višjih miselnih funkcij. Če se bodo pokazala za AB pričakovana odstopanja od normale, mu bo priporočen način kontakta z ambulanto za kognitivne motnje.</p> <p>Na Mopeadovi spletni strani (www.mopead.eu) bodo na voljo tudi koristne izobraževalne vsebine na temo alzheimerjeve bolezni in bližnjica do vsakega od sodelujočih partnerjev v projektu, tudi do Centra za kognitivne motnje na Nevrološki kliniki Ljubljana.</p> <p>Pri drugem modelu, t. i. Odprti hiši, bo nekajkrat v letu na voljo skupina strokovnjakov s Centra za kognitivne motnje, ki bo izvajala presejalno testiranje miselnih funkcij in posvetovanje za širšo javnost, brez napotnice. Glede na ugotovitve bodo testirani posamezniki prejeli nasvet o morebitni potrebi za celovito obravnavo v ambulanti za kognitivne motnje.</p> <p>Tretji model zgodnjega prepoznavanja AB bomo izvajali v izbranih ambulantah družinske medicine na območju Ljubljane in okolice. Na podlagi kratkih vprašanj in presejalnega testa bomo ocenili stopnjo tveganja za razvoj AB in bolnikom podali nadaljnja navodila.</p> <p>Četrty model bo potekal v sodelovanju s specialisti za sladkorno bolezen, saj je znano, da imajo bolniki s sladkorno boleznijo tipa 2 skoraj dvakrat večje tveganje za razvoj AB kot ljudje primerljive starosti brez sladkorne bolezni. Posamezniki, povabljeni k sodelovanju, bodo odgovorili na nekaj vprašanj in opravili presejalni test miselnih funkcij. Tudi zanje bosta po potrebi, glede na rezultate, na voljo nadaljnje svetovanje in obravnavo v ambulanti za kognitivne motnje. Vse te dejavnosti se bodo predvidoma začele maja ali junija.</p>				
Datum: 14.2.2017	Ime medija: Slovenske Novice	Vrsta medija: časopis	Oddaja/rubrika: Novice-Slovenija	Žanr: poročilo	Avtor: Milan Glavonjič
Naslov	V hostel na invalidskem vozičku				
Vsebina	V Podcerkvi je odprl vrata lično urejen Youth hostel Ars viva, prilagojen invalidom. PODCERKEV – Na zemljevid notranjske pokrajine, tistega njenega dela, ki se na robu snežniških gozdov stika z Loško dolino, je stvarnik na sončno lego te kraške globeli postavil tudi obcestno vas Podcerkev. »Obdelana polja, urejene hiše, vselej prijazni domačini, to je pač od nekdaj naša olika.« je množici, ki se je trla v eni izmed novejših stavbnih pridobitev na nekdanji Lužarjevi domačiji, ponosno				

	<p>oznanjala Boža Troha, vaška predstavnica v lokalni skupnosti. »To, da je naš Beno, sicer borec, ki mu ni ravnega, dal ta kompleks postaviti na treh nekdanjih domačijah... lahko samo rečemo vsa čast in, sosed, le tako naprej,« so nagovor prve vaške gospe pospremili z dolgim aplavzom.</p> <p>Benjamin Žnidaršič, lastnik Ars vive, Zavoda za kulturno integracijo in socializacijo družbenih skupin iz Loške doline, je tudi pisatelj, pesnik, umetnik, podjetnik... in naložbenik ter seveda boter Youth hostla Ars viva, prvega invalidom na vozičkih prilagojenega namestitvenega objekta v Sloveniji. Z odprtjem je postal del največje verige prenočišč po svetu pod okriljem mednarodne zveze mladinskih hostlov Hostelling International. V njem je na voljo skupno 29 ležišč, in sicer tri dvoposteljne sobe s kopalnico, štiri dvoposteljne sobe s skupno kopalnico, triposteljna soba s skupno kopalnico in dve sobi s po šestimi ležišči. Povrh pa še štirisobni apartma s skupno 14 ležišči. Del hostla je tudi galerija v spodnjih prostorih; njene stene je poleg Bena zapolnil še Željko Vertelj, stanovalec Doma starejših občanov Kočevje...</p>			
<p>Datum: 14.2.2017</p>	<p>Ime medija: Radio Maribor MM1</p>	<p>Vrsta medija: radio</p>	<p>Oddaja/rubrika: Aktualno Regionalno</p>	<p>Žanr: dialogizirano poročilo</p> <p>Avtor: Tamara Zupanič Čučnik</p>
<p>Naslov Vsebina</p>	<p>Današnja razprava o položaju nevladnih organizacij</p> <p>ZORAN TURK: Kljub številčno nekoliko šibkejši prisotnosti je bila današnja razprava o položaju nevladnih organizacij v Mestni občini Maribor spodbudna. 3000 tovrstnih organizacij, ki delujejo ene bolj, druge pa manj aktivno, odvisno tudi od denarnih sredstev. Smernice, izdelane na takšnih posvetih, bo uporabil tudi Svet Evrope pri nadgradnji kodeksa dobrih praks od delovanja civilne družbe v procesih odločanja. Tamara Zupanič Čučnik.</p> <p>TAMARA ZUPANIČ ČUČNIK: Zelo pomembno je, kako se na mestnem in tudi državnem nivoju institucije odzivajo na pobude, predloge in mnenja aktivne civilne družbe, ki jo predstavljajo tudi nevladne organizacije, pravi varuh bolnikovih pravic France Prosnik in dodaja.</p> <p>FRANCE PROSNIK (varuh bolnikovih pravic): Da se skozi nezanimanje institucije z lahkoto zadovoljijo, da neka civilna družba obstaja, ampak je toliko bolj zaželeno, kolikor manj zavezuje druge, da na njihove pobude tudi reagirajo.</p> <p>TAMARA ZUPANIČ ČUČNIK: Nevladne organizacije so zagotovo zainteresirane za sodelovanje pri lokalnih politikah. Normativno je sicer to področje urejeno, ugotavlja član komisije za razvoj nevladnih organizacij Bojan Golčar, v praksi pa ne. Javne razprave o proračunu denimo ni bilo.</p>			

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	<p>BOJAN GOLČAR (član komisije za razvoj nevladnih organizacij): Recimo, zanimivo je bilo mnenje nekaterih predstavnikov mestnega sveta, da to pomeni strel v koleno, da bo to pomenilo še poznejše sprejemanje proračuna in tako dalje.</p> <p>TAMARA ZUPANIČ ČUČNIK: Vendar pa je iz prakse drugih občin jasno, da to ni tako.</p> <p>BORUT AMBROŽIČ (predsednik komisije za razvoj NVO v Mariboru): In v primeru torej NVO-jev, ki delujejo v Mestni občini Maribor, je to večkrat že izpostavljena problematika, nepravčasno, torej izdanih oziroma razpisanih razpisov za sofinanciranje programov NVO-jev.</p> <p>TAMARA ZUPANIČ ČUČNIK: Opozarja predsednik komisije za razvoj NVO v Mariboru, Borut Ambrožič. Današnji posvet je sicer sklical Svet invalidov Mestne občine Maribor posvetovalno telo županu.</p> <p>MILAN KOTNIK (predsednik Sveta invalidov): Preko akcijskega načrta za spodbujanje enakih možnosti invalidov, lahko zagotovimo, da se odpravljajo različne ovire.</p> <p>TAMARA ZUPANIČ ČUČNIK: Pa poudarja predsednik Sveta invalidov Milan Kotnik.</p>				
Datum: 20.2.2017	Ime medija: Večer	Vrsta medija: časopis	Oddaja/rubrika: Šport	Žanr: poročilo	Avtor: Bojan Bauman
Naslov	Foto: najboljša sta Ilka in Boštjan				
Vsebina	<p>Razglasili so najboljše športnike v mestu ob Dravi</p> <p>Okoli dvorane Lukna je nočoj vladala popolna tema. Mariborski mestni elektrikarji so spet varčevali z javno razsvetljavo, da so se dame, sicer povečini aktivne ali nekdanje športnice in zato nevjajene visokih pet, še bolj trdno oprijemale komolcev svojih kavalirjev. Izplačalo se je prebijati po razdrapanih pločnikih do rdeče preproge v dvorani, kjer so tradicionalno razglasili najboljše športnike v minulem letu pod Pohorjem.</p> <p>Še obvezno fotografiranje pred panoji z napisi sponzorjev, iskanje sedežev, utišanje naših najbolj zvestih spremljevalcev, telefonov, in predstava, 44. po vrsti, se je lahko začela. Kajpada z zamudo, kot je to v naših krajih običaj. Ilka Štuhec je na prireditvev prišla z mamo Darjo. Vsa ženstvena, okitena z bleščicami in v izzivalni obleki, ki se je podaljšala v hlače - da se ve, kdo ima tukaj glavno besedo.</p> <p>Boštjan Kline se je popoldan še igral s sinom in pakiral kovčke za pot na Norveško, kjer ga konec tedna čakajo naslednje tekme v smuku za svetovni pokal. Na prireditvev je prišel v srjaci, brez kravate, z rokama v žepih. Nočoj sta bila v Lukni v središču pozornosti, to je bil njun večer.</p> <p>Športnik in športnica Maribora, ki sta se v minulem letu najbolj izkazala, sta namreč že omenjena</p>				

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	<p>smučarja - Boštjan in Ilka. Med ekipami so tudi lani leto v mestu ob Dravi zaznamovali nogometaši Maribora in odbojkarice Branika.</p> <p>Sanjski december</p> <p>Lanska sezona se ni iztekla po načrtih in željah, se je pa nova začela fantastično. Ilka Štuhec je 2. decembra lani senzacionalno zmagala na prvi tekmi sezone v ameriškem Lake Louisu in na isti progi naslednji dan zmagala še enkrat. Po štirinajstdnevnem premoru je 16. decembra v Val d'Iseru dobila prvo kombinacijo v karieri, naslednji dan pa je znova zmagala v smuku. December je povsem nepričakovano pripadel Mariborčanki, ki je stopila v novo leto kot vodilna smukačica sezone in vodilna v kombinaciji. Branikovka je tudi po novem letu nadaljevala v podobnem slogu. Prismočala je še zmago v superveleslalomu in vrhunec dosegla na svetovnem prvenstvu v St. Moritzu z zlato medaljo v smuku. Šampionka, ki je že večkrat prišla do naslova najboljših mariborske športnice, je o tem dejala: "Super je bilo na trgu, lepo je, ko vidiš, da te mesto podpira, da navijajo za tebe. Podobne občutke, kot sem jih imela v nedeljo, jih imam tudi ob tem naslovu." (miš)...</p>
	<p>... V Lukni so podelili naslove tudi v drugih kategorijah. V individualnih športih so bili najbolj opaženi tenisarji ŽTK Maribora. Najbolj perspektivna športnika v mestu sta veslač Jaka Čas in plavalka Katja Fajn. Med športniki invalidi sta bila pred vsemi Danica Padežnik in Franci Pinter, med ekipami ženske v pikadu. Cizljeve plakete za leto 2016 so prejeli Marjanca Karmel, Borut Planinšič, Bojan Struger in Delija Šaćiri.</p>
<p>Datum: 20.2.2017</p>	<p>Ime medija: Delo</p>
<p>Naslov</p>	<p>Vrsta medija: časopis</p>
<p>Vsebina</p>	<p>Oddaja/rubrika: Šport</p>
	<p>Žanr: poročilo</p> <p>Avtor: J.P.</p> <p>Ilka, Kline, nogometaši in odbojkarice so si pokorili Maribor</p> <p>Štuhecova je v izboru za seboj pustila Sabino Veit in Tadejo Majerič, Kline pa Filipa Flisarja in Ivana Trajkoviča.</p> <p>Maribor - Maribor je smučarsko, nogometno in odbojgarsko mesto, kar je potrdil tudi izbor najboljših športnic in športnikov v občini v minulem letu. V ženski konkurenci ni bilo presenečenja, smukaška svetovna prvakinja Ilka Štuhec je navdušila že minulo jesen s štirimi zmagami s svetovnem pokalu, za seboj je pustila tudi atletinjo Sabino Veit in teniško igralko Tadejo Majerič.</p>

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	<p>Med moškimi si je konkurenco ravno tako pokoril smučarski specialist za hitre discipline Boštjan Kline, ki je bil lani dvakrat drugi na preizkušnjah svetovnega pokala, najbližje sta mu v izboru prišla smučar prostega sloga Filip Flisar in tekvondoist Ivan Trajkovič. Ekipno se je v moški konkurenci priznanja veselil nogometni državni podprvak Maribor in v ženski pokalni zmagovalac in prvligaški finalist Nova KBM Branik.</p> <p>Med ekipami v individualnih športnih panogah je najbolj prepričalo moštvo ŽTK Maribor, med športniki invalidi Danica Padežnik, Franci Pinter in ženska ekipa v pikadu, za najobetavnejša mariborska športnika pa so izbrali plavalcko Katjo Fain in veslača Jako Časa.</p>				
<p>Datum: 20.2.2017</p>	<p>Ime medija: www.maribor24.si</p>	<p>Vrsta medija: spletni časopis</p>	<p>Oddaja/rubrika: Šport</p>	<p>Žanr: poročilo</p>	<p>Avtor: Uredništvo</p>
<p>Naslov Vsebina</p>	<p>FOTO: Mariborska športnika leta sta Ilka Štuhec in Boštjan Kline</p> <p>Prireditev Športnik Maribora 2016 je danes, 20. februarja, potekala v Dvorani Lukna. Zbrane je nagovoril tudi župan Maribora Andrej Fištravec, ki je dejal, da je športni turizem pomembni del mariborskega turizma in se zahvalil vsem, ki so na kakršni koli način pripomogli k temu.</p> <p>Najprej so priznanja podelili med invalide športnike, ki ne poznajo omejitev, zgolj izzive. Prvo je pripadlo Društvu paraplegikov Podravja, ekipa leta 2016 je postala ženska ekipa Društva invalidov Maribor, ki tekmuje v pikadu. Naziv športnika leta je pripadel Francu Pinterju – strelcu s standardno puško. Slabovidna Danica Padežnik, ki se ukvarja s steznim kegljanjem pa je postala športnica leta.</p> <p>Najboljša šolska športna društva:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mesto OŠ Tabor I 2. mesto: OŠ Ludvika Pliberska 3. mesto: OŠ Borcev za severno mejo <p>Cizlijeve plakete:</p> <p>Bojan Struger Borut Planinšič Deliya Šaćiri Marjanca Karmel</p> <p>Olimpijski komite Slovenije:</p>				

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

	<p>Maša Simonič – zlati znak Denis Repa – srebrni znak Nejc Gazvoda – bronasti znak Urška Gazvoda – bronasti znak Domen Kugl – bronasti znak</p> <p>Najboljši ekipi v individualnih športih: Ženska ekipa Železniškega kluba Maribor ŽTK Maribor</p> <p>Najbolj perspektivna športnika: Jaka Čas Katja Fain</p> <p>Najboljša ekipa: NK Maribor</p> <p>Najboljša ženska ekipa: Odbojgarski klub Nove KBM Branik</p> <p>Najboljši trener: Grega Koštomaj – trener Ilke Štuhec</p> <p>Najboljše športnice Maribora: 1. mesto: Ilka Štuhec 2. mesto: Sabina Veit 3. mesto: Tadeja Majerič</p> <p>Najboljši športniki Maribora: 1. mesto: Boštjan Kline 2. mesto: Filip Flisar 3. mesto: Ivan Trajkovič</p>				
<p>Datum: 20.2.2017</p>	<p>Ime medija: www.politikis.si</p>	<p>Vrsta medija: spletni časopis</p>	<p>Oddaja/rubrika: Fokus</p>	<p>Žanr: spletni članek</p>	<p>Avtor: Uredništvo</p>
<p>Naslov</p>	<p>V Sloveniji vse več socialne izključenosti. Irglova sprašuje Kopač Mrakovo: katere ukrepe načrtujete za</p>				

<p>Vsebina</p>	<p>zmanjšanje revščine?</p> <p>Mnogi državljani se soočajo s hudimi življenjskimi stiskami, zlasti zaradi prenizkih pokojnin in posledično socialne izključenosti.</p> <p>Poslanka SDS Eva Irgl je na ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anjo Kopač Mrak naslovila pisno poslansko vprašanje v zvezi s socialno pravičnostjo in socialno izključenostjo.</p> <p><i>Celotno poslansko vprašanje objavljamo v nadaljevanju.</i></p> <p>Spoštovani!</p> <p>20. februarja obeležujemo svetovni dan socialne pravičnosti, s katerim želi generalna skupščina Združenih narodov povečati zavedanje o problemih revščine in socialni izključenosti.</p> <p>Raziskave pa tudi realnost kažejo, da so starejši prebivalci najbolj izpostavljeni tveganju revščine. Če pogledamo podatke, lahko vidimo, da se je stopnja revščine v zadnjih letih v Sloveniji gibala nekje okoli 14,5 %, kar pomeni, da je pod pragom tveganja revščine živelo 14,5 % ali približno 291.000 oseb. Med temi je bilo 22 % oseb starih 65 let ali več. Danes se je slika sicer nekoliko izboljšala, vendar smo še vedno soočeni s hudimi življenjskimi stiskami posameznikom zlasti zaradi prenizkih pokojnin in posledično socialne izključenosti.</p> <p>V zvezi z navedenim na ministrico, pristojno za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti sprašujem naslednje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kakšni so trenutni kazalci na področju revščine v Republiki Sloveniji? 2. Katere dodatne ukrepe nameravate predlagati Vladi Republike Slovenije za zmanjšanje revščine? 3. Koliko ljudi po zadnjih podatkih zaradi nizkega življenjskega standarda trpi zaradi socialne izključenosti?
<p>Datum: 22.2.2017</p>	<p>Ime medija: Večer</p> <p>Vrsta medija: časopis</p> <p>Oddaja/rubrika: Maribor</p> <p>Žanr: intervju</p> <p>Avtor: Majda Horvat</p>

<p>Naslov</p>	<p>Podaljšujemo tudi nezdrava leta življenja</p>
<p>Vsebina</p>	<p>Pogovarjali smo se s Tatjano Buzeti, v. d. direktorja direktorata za dolgotrajno oskrbo, ki deluje v okviru zdravstvenega ministrstva in nič več ministrstva za delo, družino in socialne zadeve</p> <p>Na ministrstvu za zdravje je januarja začel delovati direktorat za dolgotrajno oskrbo, kar je bilo presenečenje glede na to, da se je s tem vprašanjem zadnja leta ukvarjalo predvsem ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (MDDSZ). Ekipo, ki bo razvijala dolgotrajno oskrbo kot samostojno področje, vodi Tatjana Buzeti iz Murske Sobote, ki je sodelovala že pri številnih razvojnih projektih v pomurski regiji in tudi širše.</p> <p>"Lani sem bila v kabinetu ministrice za zdravje Milojke Kolar Celarc odgovorna za koordinacijo izvedbe nacionalnega načrta zdravstvenega varstva 2016–2025, prej pa sem s tujimi in domačimi strokovnjaki usklajevala pripravo analize zdravstvenega sistema pri nas. Eno izmed področij v načrtu zdravstvenega varstva je tudi večja integracija ali povezovanje zdravstvenih in socialnih storitev ter ureditev dolgotrajne oskrbe," je svoje dosedanje delo na ministrstvu, ki jo je pripeljalo tudi do zdajšnje naloge, opisala Buzetijeva. Gre za pomembno nalogo v povezavi z izvajanjem zdravstvene reforme ter za prevzemanje velike odgovornosti, saj doslej nobeni vladi v zadnjih najmanj desetih letih ni uspelo, da bi zakon o dolgotrajni oskrbi, ki ga je postavljala kot prednostno nalogo, spravila pod streho. Predvidoma desetčlanska ekipa direktorata bo v celoti sestavljena do konca marca, predlog zakona naj bi vlada imela na mizi konec julija, parlament pa naj bi ga obravnaval konec leta.</p> <p>"Za pripravo zakona tokrat obstaja izredno močna politična podpora, glede ureditve tega področja pa nam piha za ovratnik tudi Evropa. Dejstvo je, da je zadeve veliko lažje pripravljati, če je v ta namen ustanovljen direktorat in imaš kritično maso strokovnega kadra," je zdajšnje okoliščine za sistemsko ureditev dolgotrajne oskrbe predstavila Buzetijeva.</p> <p>Ali bo zakon o dolgotrajni oskrbi kakor koli posegel v pravice, ki jih imajo starejši v ta namen zagotovljene že sedaj, kot je na primer dodatek za pomoč in postrežbo?</p> <p>"Z novim predlogom zakona ne krčimo nobenih pravic. Naše vodilo pri pripravi zakona je, da sistem ne sme biti zapleten in da mora upoštevati vse dosedanje pravice. Nikomur zato ni treba skrbeti, da se mu bo kaj vzelo, lahko pa starejši, ki živijo doma, in njihovi oskrbovalci pričakujejo, da bodo deležni večje podpore. Osnovno sporočilo torej je, da ohranjamo zdajšnje pravice, spreminjamo pa neenakosti, ki jih imamo zdaj. Ugotavljamo neenakosti med oskrbo v institucionalnem varstvu in oskrbo doma pa tudi pri</p>

organizaciji pomoči na domu, ki je zagotovljena socialnovarstvena pravica, vendar se izvaja zelo različno glede na lokalno okolje."

O čem govorimo, ko rečemo dolgotrajna oskrba?

"Ko govorimo o dolgotrajni oskrbi, govorimo o univerzalni pravici in o sistemu kot neki novi veji socialno-zdravstvenega varstva. Ta pravica pa se veže na potrebo človeka po pomoči pri osnovnih ali temeljnih življenjskih funkcijah. Potreba lahko nastane zaradi invalidnosti, boleznih ali zaradi starostne oslabelosti.

Vsi upamo, da bomo živeli dolgo in da bo naše življenje kakovostno. Z napredkom medicine, preventivnimi ukrepi, dostopom do informacij in spremenjenim načinom življenja dosegamo, da se nam življenjska doba podaljšuje. Žal pa v Sloveniji nismo tako uspešni pri podaljševanju zdravih let življenja. Zato s tem, ko daljšamo življenje, podaljšujemo tudi nezdrava leta življenja, kar pa na našem telesu pusti posledice. Dokler ta odvisnost od tuje pomoči pri opravljanju osnovnih življenjskih funkcij ni prevelika, je najbolj razumno in za kakovost življenja človeka najbolje, da ostane doma. A četudi starejšim zagotovimo pomoč, da bodo lahko čim dlje ostali samostojni in v svojem domačem okolju, se bo na neki točki vendar treba vprašati, ali je to še smotno. V tem kontekstu tudi nastaja novi zakon o dolgotrajni oskrbi."

Nekaj tega, kar bo vključeno v dolgotrajno oskrbo, vendar imamo že zdaj.

"V Sloveniji nismo brez sistema dolgotrajne oskrbe, vendar se je v glavnem gradil na institucionalnem varstvu, saj imamo približno sto domov za starejše in nekaj posebnih zavodov, manj pa na krepitvi pomoči na domu. Zelo hitro so se nam začele dogajati demografske spremembe, na katere se država ni dovolj hitro odzvala in tudi breme pomoči na domu ne more več ostati samo na občinah. Občine so namreč zdaj po zakonu dolžne financirati in organizirati pomoč na domu, problem pa je, da pri tolikšnem številu občin, kot jih imamo, ter razlikah med njimi glede števila prebivalcev in posejjenosti prostora pa tudi pri finančnih, strokovnih in prostovoljskih zmožnostih pri zagotavljanju pomoči obstajajo velike neenakosti.

Občine so začele opozarjati na to nevzdržno stanje, saj imajo poleg naštetega zelo velike probleme ob nenehnem zviševanju socialnih transferjev. MDDSZ je zato pred časom začelo opozarjati, da bi bilo treba sistem razvijati tako, da bi dobili neko skupno blagajno, iz katere bi financirali integrirane storitve dolgotrajne oskrbe zdravstva in sociale, ter da bi zagotovili čim večjo dostopnost do teh storitev, torej enakost, ne glede na to, ali živiš v urbanem ali ruralnem okolju, ali v majhni ali v veliki občini. Na

sistemski ravni torej želimo vzpostaviti enaka izhodišča."

Za dolgotrajno oskrbo že zdaj namenjam o precej denarja, vendar so viri razpršeni med več blagajn. Ali se načrtuje, da se bo to združilo in bo nastala neka nova blagajna? Ob tem pa bo verjetno še naprej ostal pomemben finančni vir tudi prispevek iz lastnih žepov.

"Izhodišče pri dolgotrajni oskrbi je, da bomo morali del oskrbe še naprej plačevati iz lastnega žepa, saj sistem vsega bremena ne bo vzdržal. Resorni ministrici sta se dogovorili, da gremo v večjo integracijo storitev prek interdisciplinarnih timov, integrirane ocene potreb posameznika in integriranega financiranja. To pomeni, da bomo dobili novo blagajno za dolgotrajno oskrbo, ki bo v sklopu Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. To je izhodišče, ki smo ga dobili za pripravo novega zakona. Naslednje, kar je dogovorjeno in je vodilo do tega, da smo selili odgovornost za pripravo zakona z ministrstva za socialo na ministrstvo za zdravje, je zagotavljanje dodatnih finančnih virov. Koncept namenskega zbiranja sredstev za storitve dolgotrajne oskrbe se bo ravnal po solidarnostnem načelu, prispevali pa naj bi tako aktivna populacija kakor udi upokojeanci."

Ali se bo starostnik na primer lahko sam odločil, kako bo uveljavljal to svojo pravico? Drugače povedano, ali se bo denar namenil za doplačilo storitev, ki jih bo imel v institucionalnem varstvu ali v dnevnem varstvu ali za oskrbo doma?

"Z novim zakonom želimo zagotoviti solidarnost in tudi pravičnost, ne glede na to, ali si v domu starejših ali ostajaš doma. Gledali bomo torej človeka in to, kaj potrebuje. Na osnovi te ocene bo posameznik dobil pravico do pomoči in storitev, ki bo definirana v urni postavki. Vzpostavili bomo interdisciplinarni tim, v katerem bodo diplomirana medicinska sestra, fizioterapevt, delovni terapevt, socialni delavec, medicinska sestra oziroma zdravstveni tehnik in oskrbovalke, ki bodo izvajali storitve na osnovi enotnega osebnega načrta, pri katerem pa bo več besede imel tudi upravičenec. V sak sam bo lahko povedal, kako želi to pravico udejanjati, ali za pomoč in oskrbo doma ali v dnevnem varstvu ali pa želi iti v dom za ostarele."

Mreža vstopnih točk bo verjetno slonela na določenih izhodiščih. Na katerih?

"Izhajamo iz predloga, da mora zajeti 30 tisoč prebivalcev in več. Koordinacijo in načrtovanje postavljamo na regijsko raven oziroma na raven zdravstvene regije. Regija bo morala vsakih pet let pripraviti regijski načrt za razvoj dolgotrajne oskrbe, pregledati, kako rastejo potrebe in kje še imajo sive lise, in to poslati na nacionalni nivo."

	<p>Kdaj se bo model preveril v praksi? "Jeseni bomo začeli pripravljati pilotni projekt, ki bo izveden v dveh projektnih okoljih. Dve leti bi torej simulirali idealni sistem, za katerega imamo na voljo šest milijonov evrov. S tem denarjem bomo lahko plačali tudi time, ki zdaj manjkajo, zaposlovali načrtovalce in vzpostavili enotno vstopno točko, prav tako pa preverili novi način pridobivanja pravice in plačevanja storitev."</p> <p>Ali bo Pomurje dobilo pilotni projekt? "Gotovo ima Pomurje možnost, da dobi tak projekt, saj se bosta obe pilotni okolji izbrali v vzhodni kohezijski regiji. Postavljeni bodo kriteriji glede kritične mase izvajalcev, predvsem pa mora biti v okolju za to dovolj velik interes, da bo pripravljeno preizkušati nove zakonodajne rešitve."</p>				
<p>Datum: 28.2.2017</p>	<p>Ime medija: Večer</p>	<p>Vrsta medija: časopis</p>	<p>Oddaja/rubrika: Žarišče</p>	<p>Žanr: poročilo</p>	<p>Avtor: Urška Mlinarič</p>
<p>Naslov Vsebina</p>	<p>Ne bodo več na trnih, ali denar bo</p> <p>Po letih pozivov in opozarjanj bo osebna asistenca, ki jo potrebujejo invalidi, sistemsko urejena in financirana</p> <p>"Za tiste, ki potrebujemo za čim bolj samostojno življenje pomoč osebnega asistenta, je programsko financiranje osebne asistencence zelo stresno. Vedno, ko se je program iztekal, smo bili uporabniki in osebni asistenti na trnih, ali bo država še naprej sofinancirala ta program. Zato sem zelo zadovoljen, da je zakon o sistemskem financiranju osebne asistencence sprejet. Je pa res, da bo začel veljati šele 2019 in da bo do takrat treba sprejeti še marsikateri dokument." Tako je le nekaj dni po tem, ko so poslanci na predlog NSi sprejeli zakon o osebni asistenci, opisal svoje občutke in najbrž občutke marsikaterega invalida, ki mu pomoč osebnega asistenta - marsikdaj tudi dveh in treh - omogoča, da zunaj institucij živi čim bolj polno in samostojno življenje, opisal 34-letni Gregor Fajdiga.</p> <p>Gregor je ob rojstvu utrpel poškodbe možganov. Diagnoza: cerebralna paraliza, zaradi katere je na invalidskem vozičku. Pomoč osebnega asistenta je začel uporabljati pred petnajstimi leti, ko se je vpisal na Filozofsko fakulteto v Ljubljani. "Takrat sem ga potreboval predvsem za spremstvo do fakultete in nazaj domov ter če sem moral po opravkih. Danes je Ana, ki je njegova osebna asistentka že sedmo leto, njegova desna in leva roka predvsem pri delu. Gregor je prevajalec iz angleščine v slovenščino ter</p>				

nasprotno. Da delo teče hitreje, je ona tista, ki besedilo natipka. Na Gregorjevi delovni mizi sta tako postavljena dva monitorja. "Gregor sprti narekuje in na svojem ekranu spremlja, kar jaz tipkam. Tudi ko se moram spopasti s kakšnim novim računalniškim programom, je Gregor tisti, ki mi daje navodila, kaj in kako," razlaga Ana, ki z Gregorjem dnevno preživi osem ur. Pomaga mu tudi pri oblačenju, telovadbi, osebni negi, z njim gre po opravkih. Občasno zavijeta tudi na kavo. "Zelo pomembno je, da se uporabnik in osebni asistent ujameta, saj s človekom preživiš veliko časa na njegovem domu. Navsezadnje, če moraš človeka negovati, gre tudi za zelo intimne stvari," pove Ana, ki prizna, da ji je delo z Gregorjem razbilo predsodke o hendikepiranih. "Ljudje mislimo, da nekdo na vozičku ničesar ne zmore sam. A to je daleč od resnice."

Osebna asistenca bo postala pravica

Gregor odkrito prizna, da bi težko zmogel brez Ane. Ne le zato, ker sam bistveno težje in počasneje tipka. "Ko sta to zimo hkrati zboleli Ana in mama, ki poleg tega skrbi še za očeta po možganski kapi, sem tri dni preživel v pižami," pove Gregor in dodaja, da je delo osebnih asistentov podcenjeno. Prejemajo namreč le minimalno plačo z dodatki za nočno in praznično delo. Ana ima pogodbo o zaposlitvi sklenjeno preko Društva za teorijo in kulturo hendikepa (YHD), ki med invalidskimi organizacijami zaposluje največ osebnih asistentov. Trenutno imajo 110 osebnih asistentov, medtem ko je uporabnikov 96. Trije uporabniki še vedno čakajo, da dobijo svojega osebnega asistenta, pove predsednica društva **Elena Pečarič**, ki je zadovoljna, da je zakon, k sprejetju katerega so pozivali vrsto let in leta 2012 neuspešno predlagali zakon, podprt z več kot 7000 podpisi, končno sprejet, saj bo omogočil sistemsko financiranje države. Osebna asistenca pa bo postala pravica, odgovarjajo z ministrstva za delo družino in socialne zadeve.

Kdo je upravičen?

Do osebnih asistenc, ki je nepogrešljivo sredstvo za neodvisno življenje zunaj institucij, bodo upravičeni invalidi, stari med 18 in 65 let, pri čemer je pogoj, da jo potrebujejo najmanj 30 ur tedensko. Gluhi, slepi in gluhoslepi, ki omenjenih pogojev ne bodo izpolnjevali, a potrebujejo pomoč pri komunikaciji in spremstvu, bodo lahko uveljavili komunikacijski dodatek v obliki 30-urne osebne asistencije mesečno. Namesto osebne asistencije lahko slednji izberejo tudi denarno nadomestilo v višini dodatka za pomoč in postrežbo pri opravljanju večine življenjskih potreb. Trenutno država krije 62,5 odstotka vseh stroškov za izvajanje osebne asistencije, delež primarne Fundacija invalidskih in humanitarnih organizacij (FIHO) - v primeru YHD 17,7 odstotka, del tudi

POJAVNOST V MEDIJIH FEBRUAR 2017

uporabniki. Gregor, ki prejema dodatek za pomoč in postrežbo, YHD-ju mesečno nameni 150 evrov ali polovico omenjenega dodatka. Tudi po novem zakonu bodo prejemniki dodatka za pomoč in postrežbo morali polovico tega prejemka nameniti za sofinanciranje osebne asistence. Po podatkih ministrstva za delo, družino in socialne zadeve je država lani sofinancirala delo 353 osebnih asistentov, kar letno znese okoli tri milijone evrov, v programe pa je vključenih okoli tisoč uporabnikov. Na ministrstvu ocenjujejo, da bo po novem zakonu, ki bo sicer v uporabi od leta 2019, zakonske pogoje za osebne asistenta izpolnjevalo približno 300 uporabnikov, medtem ko bi bilo okoli 800 uporabnikov upravičenih do komunikacijskega dodatka. Do začetka veljavnosti zakona si vsi, ki jih zakon zadeva, želijo, da bi država sistemsko tudi uredila področje dolgotrajne oskrbe in nasploh področje oskrbe od rojstva do smrti.